

**Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Факультет документальних комунікацій та менеджменту**

ДОКУМЕНТНО-ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

*Матеріали звітної наукової конференції викладачів,
аспірантів, співробітників і студентів кафедри
документальних комунікацій*

Рівне – 2010

ББК 73
Д 63
УДК 001.8

Документно-інформаційні ресурси: матеріали звітної наукової конференції викладачів, аспірантів, співробітників і студентів кафедри документальних комунікацій, 19 лютого 2010 р.: тези доп. – Рівне: РДГУ, 2010. – 126 с.

Збірник складений на основі матеріалів наукової конференції, проведеної кафедрою документальних комунікацій. До нього ввійшли тези доповідей, в яких розглядаються актуальні питання інформаційно-аналітичної діяльності, інформаційних технологій та документного забезпечення в організаціях України.

Тези доповідей опубліковані в авторській редакції.

Редакційна колегія:

Сілкова Г.В. кандидат педагогічних наук, доцент,
завідувач кафедри документальних
комунікацій РДГУ;

Бабенко Ж.В. викладач кафедри документальних
комунікацій РДГУ;

Костенко М.С. викладач кафедри документальних
комунікацій РДГУ;

Попчук О.В. викладач кафедри документальних
комунікацій РДГУ

систем оброблення та друкування документів, автоматизації контролю за проходженням та виконанням документів.

УДК 78.36

І.С. Шевчук, В.Д. Ясьмо

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЗБЕРЕЖЕННЯ ДОКУМЕНТНИХ ФОНДІВ

Значна частина унікальних документів виняткової історичної, наукової та художньої цінності, які зафіксували розвиток суспільства впродовж багатьох століть, зберігається в бібліотеках, архівах та музеях України, деякі з них, являють собою значну матеріальну цінність, є матеріальними засобами не лише інтелектуального, а й фінансового капіталу держави. Тому, зберігання документних фондів (ДФ) – фундаментальна проблема вітчизняного і світового фондознавства, яка в умовах інформатизації суспільства потребує якісно нового наукового осмислення й підходу.

Розроблення стратегії захисту фондів є спільною науковою проблемою для фахівців різних профілів, які працюють над проблемами матеріального та електронного носія інформації, його створення, забезпечення збереженості, зберігання, а також створення страхового фонду інформації на загальнодержавному рівні. Питання захисту фондів та збереження інформації потребує пошуків нових форм та технологій, враховуючи досвід провідних інформаційних установ (ІУ) світу.

Значною перешкодою в створенні оптимальних умов зберігання документів у фондах є непристосованість їх для довготермінового зберігання; необхідність капітального ремонту будівель; відсутність або непрацездатність систем вентиляції, кондиціонування повітря, сучасних систем сигналізації, обладнання для зберігання та копіювання документів, засобів пожежогашіння тощо. У більшості фондосховищ не вистачає вільних площ для розміщення документів і проведення їх карантину.

Однією з проблем є низький рівень виконання палітурних та реставраційних робіт, що значною мірою зумовлено відсутністю відповідного устаткування, хімічних реактивів, антисептиків,

матеріалів (зокрема, спеціальних сортів реставраційного паперу, безкислотного картону для оправ і контейнерів для зберігання). Бракує високо кваліфікованих кадрів, які б мали не тільки практичні навички, а й глибокі знання з хімії.

Для вирішення цих проблем, кожному фондоутримувачу необхідно перш за все розробити індивідуальну програму забезпечення збереження ДФ, спираючись на специфічні особливості, власні потреби й можливості. Регулярно проводити моніторинг екологічного та біологічного стану ДФ, створювати страхові фонди. Важливо створити при ІУ власні центри реставрації та консервування пошкоджених документів, робота якого має бути спрямована на вивчення екологічного та біологічного стану ДФ, дослідження фізикохімічних показників паперу документів та матеріалів, що використовуються при реставраційних та палітурних роботах. Сьогодні спостерігається зростаюча підтримка превентивної консервації, яка являє собою сукупність профілактичних заходів, спрямованих на запобігання процесам руйнації документів. Але, все ж таки, масова руйнація документів на паперовій основі спонукає до переходу від традиційних форм збереження фонду, які і надалі не втрачають свого значення, до інноваційних технологій, зокрема автоматизованих режимів і більш надійних методів зберігання. Це, насамперед, перенесення інформації на більш стійкі носії – мікроформи (мікрофільми, мікрофіші, оптичні диски тощо), цифрове сканування. Даний процес є важливим, адже більшість друкованої продукції, виготовлено на «кислотному» папері, який в сучасній екологічній ситуації само руйнується.

Найбільш значущим елементом у збереженні фонду стародруків і раритетів є чітка організація їхнього обліку. Тому, важливого значення набуває впровадження тривимірного бібліографічного обліку документів (облік на рівні фондів, видань, примірників), який сприятиме не тільки збереженню фонду документних пам'яток, але й повному їх інформаційному розкриттю.

Комп'ютеризація процесу зберігання ДФ дозволяє економити площі для зберігання інформації в електронному вигляді, знизити рівень зношуваності матеріалів оригіналів документів, надати можливості доступу до електронних копій

документів з дому тощо. Проте, проблема зберігання ДФ залишається ще не вирішеною, адже впровадження в діяльність ІУ поряд із папером інших носіїв інформації, потребує апаратного та технічного облаштування для їх зчитування, копіювання, передавання на відстань, що вносить концептуальні зміни та значно розширює можливості функціонування ІУ. Концептуальні зміни функціонування ІУ не лише відкривають нові можливості, але і ставлять перед ними нові завдання щодо опанування методів та засобів контролю за станом фізичного збереження документів на новітніх носіях інформації. Адже стандартизований ДФ перетворюється на технічний модуль тривалого зберігання документів для забезпечення стабільних фізико-хімічних та експлуатаційних характеристик носіїв інформації, різних за матеріальною основою. Тому персонал ІУ повинен володіти як загальновідомими, випробуваними методиками, прийомами, технологіями зберігання ДФ, так і постійно опановувати нові та більш прогресивні технології.

УДК 025.12:316.77

І.В. Яковишина, В.Д. Ясьмо

ДОКУМЕНТНИЙ ФОНД ЯК КОМПОНЕНТ СИСТЕМИ ДОКУМЕНТАЛЬНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Документний фонд є важливою компонентою системи документальних комунікацій. Він створюється і функціонує в інформаційних установах країни - бібліотеках, архівах, органах НТІ.

Документний фонд як компонент системи документальних комунікацій є підсистемою фондоутримувачів - бібліотек, органів науково-технічної інформації, інформаційних центрів, архівів, музеїв й інших документних структур.

Документний фонд – це сукупність документів, які охоплюють документи всіх галузей діяльності суспільства, зберігаються та використовуються в бібліотеці, архіві, музеї та інших закладах даного типу.

Документно-комунікаційна система обслуговує без виключення всі сфери людської діяльності. Ця система включає в

ЗМІСТ

Секція "Документно-інформаційні ресурси"

<i>Бережняк О.В.</i> Документний потік місцевих видавництв як об'єкт бібліометричного аналізу	4
<i>Картюк Д.В.</i> Web – документи в структурі національного сегменту мережі Інтернет	6
<i>Костенко М.С.</i> Бібліометричний аналіз як напрямок документознавчих досліджень	8
<i>Марчук Ю.М.</i> Використання мови UML для створення проєктів програмних продуктів з діловодства	10
<i>Попчук О.В.</i> Основні завдання та змістовні компоненти навчального курсу "Документне забезпечення управлінської діяльності організацій"	14
<i>Ясьмо В.Д.</i> Інформаційні потоки: сутність, функції, завдання	17
<i>Гайдамака В.О., Попчук О.В.</i> Впровадження електронного документообігу в установах як актуальна проблема	22
<i>Глазкова М.С., Попчук О.В.</i> Класифікація управлінських документів: основні підходи	24
<i>Горчак О.В., Бережняк О.В.</i> Електронний документообіг установи як чинник її документаційного забезпечення	27
<i>Грибок Н.А., Ясьмо В.Д.</i> Інноваційні технології комплектування фондів	29
<i>Гриневич О.Я., Попчук О.В.</i> Нормативне забезпечення діловодства в Україні: історичний аспект	31
<i>Дубенський В.В., Марчук Ю.М.</i> Особливості методики обробки фотодокументів з використанням редактора Photoshop CS2	34
<i>Йосак Ю.В., Бережняк О.В.</i> Організація функціонування інформаційних потоків в установі	36

<i>Качановський Ю.В., Жук В.М.</i> Новітні інформаційні технології в системі документаційного забезпечення управління персоналом установи	38
<i>Киричук І.М., Бучковська О.Ю.</i> До проблем удосконалення системи управління кадрами	41
<i>Красовська І.В., Ясьмо В.Д.</i> Фонд управлінських документів (ФУД) як інформаційний ресурс	44
<i>Медведчук М.В., Ясьмо В.Д.</i> Проблеми та шляхи вдосконалення документно-інформаційного забезпечення регіональних органів управління	47
<i>Мельничук М.М., Попчук О.В.</i> Основні підходи до періодизації історії діловодства	49
<i>Назарук О.В., Ясьмо В.Д.</i> Завдання та переваги автоматизованих технологій інформаційного обслуговування користувачів	52
<i>Небувайло Л.В., Ясьмо В.Д.</i> Управлінський документ в системі управління	54
<i>Пантюк О.В., Попчук О.В.</i> Актуальні питання організації документообігу в державних установах ...	57
<i>Полюхови М.Ф., Ясьмо В.Д.</i> Фонд електронних документів як інноваційний інформаційний ресурс	58
<i>Твердохліб Ю.І., Попчук О.В.</i> До питання документного забезпечення органів місцевого самоврядування	61
<i>Токарська О.Г., Бережняк О.В.</i> Вторинні документи як результат діяльності інформаційної установи	63
<i>Швороб Г.М., Попчук О.В.</i> Особливості організації сучасного діловодства в Україні	66
<i>Шевчук І.С., Ясьмо В.Д.</i> Інноваційні технології збереження документних фондів	68
<i>Яковичина І.В., Ясьмо В.Д.</i> Документний фонд як компонент системи документальної комунікації	70

Секція "Актуальні проблеми інформаційної діяльності"

<i>Бабенко Ж.В.</i> Діяльність Національної бібліотек України для юнацтва як центру інформаційно забезпечення організаторів дитячого та юнацького читання у 90-ті рр. ХХ ст.	73
<i>Кукушкін О.М.</i> Аналіз обсягу та структури рекламно-комунікаційного ринку України у 2007-2009 роках та перспективи його розвитку в 2010 році	76
<i>Луцишина Т.С.</i> Роль бібліотеки ВНЗ в системі інформаційного забезпечення навчального процесу	78
<i>Сілкова Г.В.</i> Система інформаційного забезпечення регіонального управління	81
<i>Бабенко Ж.В., Залевська О.В.</i> , Інформаційна продукція як результат діяльності інформаційних установ	84
<i>Бабенко Ж.В., Немчук О.І.</i> Віртуальні довідкові служби як організаційна форма онлайн-сервісу	87
<i>Костенко М.С., Колодежна А.В.</i> Стан сучасного книжкового ринку України в сегменті галузевої літератури (за матеріалами бібліометричного моніторингу)	89
<i>Костенко М.С., Магазенюк О.А.</i> Інформаційні послуги в системі обслуговування користувачів інформаційних установ	91
<i>Костенко М.С., Цехмestрук О.П., Кравчук Н.Д.</i> Електронні періодичні видання наукових установ України в системі наукових комунікацій	93
<i>Антонюк В.Ф., Сілкова Г.В.</i> Інформаційна діяльність, її сутність та властивості	95
<i>Бондарчук Л.В., Марчук Ю.М.</i> Нормативно-правова база обробки інформації у виконавчих службах	97
<i>Войнаровська Н.С., Кукушкін О.М.</i> Місце і роль інформаційного менеджменту в системі управління державних органів влади та місцевого самоврядування в Україні.	99

<i>Жук Н.С., Одемчук І.О.</i> Безпека інформації як умова функціонування інформаційних систем	101
<i>Зінчук Ю.Ю., Сілкова Г.В.</i> Референт-помічник керівника: функції та завдання	103
<i>Матеюк Р.В., Сілкова Г.В.</i> Методи інформаційно-аналітичної роботи	105
<i>Новак В.В., Ясьмо В.Д.</i> Поліпшення патентно-інформаційного забезпечення користувачів	107
<i>Пастушок О.В., Кукушкін О.М.</i> Напрямки удосконалення асортименту інформаційних установ на основі результатів портфельного аналізу	110
<i>Плем'яник В.Л., Сілкова Г.В.</i> Інформаційні документи як засіб інформаційного забезпечення користувачів	112
<i>Поворознік О.В., Сілкова Г.В.</i> Менеджер інформаційної діяльності: форми підготовки	114
<i>Сорокин С.Ю., Сілкова Г.В.</i> Регіональні інформаційні центри та їх завдання	117
<i>Тимощук А.В., Бабенко Ж.В.</i> Онлайновий інформаційний сервіс в структурі інформаційних послуг	120

Наукове видання

ДОКУМЕНТНО-ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

*Матеріали звітної наукової конференції викладачів,
аспірантів, співробітників і студентів кафедри
документальних комунікацій*

Комп'ютерна верстка та макет:

Попчук О.В., Федорук Л.М.

Підписано до друку 19.03.2010 р.

Папір друк. 60x84. Формат 1/16.

Ум. др. арк. 5,77. Наклад 50 прим. Зам. № 301/2.